

Örgütsel Ö?renmenin Boyutlar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Örgütsel Ö?renmenin Boyutlar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28282>

Özet

Örgütsel Ö?renmenin Boyutlar? Ölçe?i, **örgütsel ö?renme** sürecinin farklı bile?enlerini ve boyutlar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Egemen Aydo?du tarafından 2002 y?l?nda Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde sunulan yüksek lisans tezi kapsamında bir **uyarlama** çal??mas? olarak Türkçeye kazandırılmıştır. Çal??manın temel oda??, ilkö?retim okullar?n?n örgütsel ö?renme kuram? aç?s?ndan incelenmesi ve bu okullar?n ö?renme kapasitelerinin belirlenmesidir. Ölçek, özellikle e?itim kurumlar? bağlam?nda bilgi edinimi, payla??m? ve kurumsal haf?zan?n de?erlendirilmesine olanak tan?maktadır.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Ö?renme, Kurumsal Kapasite, E?itim Yönetimi, İlkö?retim Okullar?, Ö?renme Kültürü, **Uyarlama**, Ö?renen Organizasyon.

Yazarlar

Egemen Aydo?du

Amaç

Ölçe?in temel amacı, uyguland??? organizasyonun (bu durumda ilkö?retim okullar?n?) **örgütsel ö?renme** düzeyini ve bu ö?renme sürecini oluşturan alt boyutlar? nicel olarak belirlemektir. Bu belirleme, kurumlar?n çevrelerinden gelen bilgiyi ne kadar etkin bir şekilde algılad???n?, i?ledi?ini, depolad???n? ve bu bilgiyi davran??sal de?i?ime dönü?türdü?ünü ortaya koyma? hedefler.

Aydo?du'nun çal??mas? özelinde amaç, ilkö?retim okullar?ndaki yöneticilerin ve ö?retmenlerin örgütsel ö?renme süreçlerine dair algıların? ölçmek ve bu algıların okullar?n genel performans? ile ilişkisini ara?tırmaktır. Bu sayede, okullar?n sürekli geli?imini destekleyen ö?renme mekanizmalar?n?n güçlü ve zayıf yönleri tespit edilebilir.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Ölçek, temel olarak **Örgütsel Ö?renme** (Organizational Learning) yap?s?n? ölçmektedir. Örgütsel ö?renme, bir organizasyonun bilgiyi edinme, yayma ve yorumlama süreçleri aracılığıyla davran??sal potansiyelini de?i?tirme kapasitesi olarak tanımlanır. Bu yap? genellikle dört ana bile?enden oluşur: Bilgi Edinimi (Acquisition), Bilgi Dağıtım? (Distribution), Bilgi Yorumlama (Interpretation) ve Örgütsel Hafıza (Organizational Memory).

Ölçe?in boyutlar?, muhtemelen orijinal ölçe?in yap?s?n? koruyarak, bu ö?renme süreçlerinin her birini ayrı ayrı de?erlendirmek üzere tasarlanmıştır. Bu boyutlar, bir okulun yeni pedagojik

yaklaşımlar ne kadar hızlı benimsedini, tecrübeleri ne kadar etkin paylaştığını ve hatalardan ders çökme kültürünü ne derece geliştirdiğini yansıtır.

Geçerlik

Kaynak verilerde ölçeğin **geçerlik** çalışmalarına dair spesifik istatistiksel sonuçlar sunulmamıştır. Ancak, bir **uyarlama** çalışması olduğu göz önüne alındığında, Aydoğdu'nun tezinde dilsel geçerlik, yapı geçerliği ve muhtemelen faktör yapısının orijinal ölçekle karşılaştırılması gibi çalışmaların yürütülmesi beklenir.

Tipik olarak, **geçerlik** analizleri kapsamında açmlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri kullanılarak ölçeğin kuramsal yapıyı ne ölçüde temsil ettiğini incelenmiştir. Ayrıca, ölçüt bağımlı geçerlik çalışmaları ile ölçek puanlarının, beklenen örgütsel performans veya yenilikçilik gibi diğer kriterlerle ilişkisi de değerlendirilmiştir olabilir.

Güvenirlik

Ölçeğin **güvenirlik** sonuçları kaynak içerikte belirtilmemiştir. Ancak, psikometrik bir araç olarak, ölçeğin iç tutarlılığının değerlendirilmesi zorunludur.

Güvenirlik çalışması kapsamında, ölçeğin alt boyutları ve genel ölçek için Cronbach Alfa (Cronbach's Alpha) iç tutarlılık katsayısının hesaplandığı varsayılmaktadır. Bu katsayılar, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda ne kadar uyumlu olduğunu gösterir ve yüksek alfa değerleri (genellikle .70 ve üzeri) ölçeğin güvenilirliğini işaret eder. Ayrıca, test-tekrar test güvenilirliği gibi zamana bağlı istikrar ölçümleri de tezin metodoloji bölümünde yer almış olabilir.

Faktör Analizi

Ölçeğin orijinal yapısının Türkçe örneklemede doğrulanması amacıyla faktör analizi tekniklerinin kullanıldığı tahmin edilmektedir. **Uyarlama** çalışmaları genellikle Açmlayıcı Faktör Analizi (AFA) ile ölçeğin faktör yapısı keşfedilir ve ardından Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile orijinal ölçeğin hipotez edilen boyutlarının Türk kültürüne uygunluğu test edilir.

Örgütsel Öğrenme literatüründeki yaygın modellere dayanarak, ölçeğin birden fazla faktörden (boyuttan) oluşması muhtemeldir; örneğin, Bilgi Edinimi, Deneysellik, Sistemik Problem Çözme ve Bilgi Transferi gibi boyutlar. Faktör analizinin sonuçları, ölçeğin Türk ilköğretim okulları bağlamında hangi boyutları başarıyla ayrıştırdığını göstermesi olmalıdır.

Ölçme Aracı

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir, ancak sosyal bilimlerdeki benzer ölçekler göz önüne al?nd???nda, büyük olas?l?kla 5'li veya 7'li **Likert Tipi** bir derecelendirme kullan?lm???tır (Örn: Hiç Kat?lm?yorum'dan Tamamen Kat?l?yorum'a).

Language Available: Türkçe

Population Group: ?lkö?retim Okulu Personeli (Ö?retmenler ve Yöneticiler)

Age Group: Yeti?kin (Çal???an Nüfus)

Population Details: Trakya Üniversitesi'nde sunulan yüksek lisans tezine göre, ölçek Trakya bölgesindeki ilkö?retim okullar?nda görev yapan personel üzerinde uygulanm???tır.

Test Methodology: Anket yöntemiyle veri toplama, kesitsel desen.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Geli?im, Örgütsel Haf?za, Okul Yönetimi, Örgütsel ?novasyon, **Geçerlik**, **Güvenirlik**.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: egemen@trakya.edu.tr (2002 y?l?ndaki tez yaz?m? s?ras?ndaki kurumsal ileti?im adresi.)

Correspondence Address: Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne (Tezin sunuldu?u kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi? ve **uyarlama** yap?lm???tır. Ticari kullan?m ve telif haklar? için yazar Egemen Aydo?du ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ücret bilgisi mevcut de?ildir.

Test Y?l?: 2002 (Yüksek lisans tezinin tamamlanma y?l?).

Kaynaklar

Aydo?du, E. (2002). *?lkö?retim okullar?n?n örgütsel ö?renme kuram? aç?s?ndan incelenmesi.* (Yüksek lisans tezi). Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.

Örgütsel Ö?renmenin Boyutlar? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM